

**«Վիրաբուժություն» (դիմաձևոտային) մասնագիտությամբ  
հետազոտողի որակավորման քննության  
ՀԱՐՑԱՇԱՐ**

1. Վիրաբույժի ձեռքերի և վիրահատական դաշտի մշակում: Վիրաբուժական գործիքների և վիրակապական նյութերի ախտահանում և մանրեազերծում
2. Տեղային անզգայացման կիրառման ցուցումները և հակացուցումները:
3. Բարդ եթերների և ամիդների խմբի տեղային անզգայացնող դեղանյութեր: Արտիակյինի հիմքի վրա V սերնդի դեղանյութեր: Տարբեր խմբի հիվանդների համար անզգայացնող դեղանյութ ընտրելու սկզբունքները:
4. Տեղային անզգայացնող դեղանյութերի ազդեցության մեխանիզմները և դեղաշարքը (ֆարմակոդինամիկա):
5. Ներսփռական, ենթավերնոսկրային, ներոսկրային, ինտրալիգամենտար և ներկակղանային անզգայացում:
6. Եովորյակ նյարդի երկրորդ և երրորդ ճյուղերի միաժամանակյա անզգայացում գանգի հիմիմ շրջանում: Եովորյակ նյարդի երկրորդ և երրորդ ճյուղերի անզգայացումը ըստ Ս.Ն. Վայսբլատի:
7. Վերձնոտային նյարդի ճյուղերի նյարդավորման գոտիների հաղորդչական անզգայացում (ստորակնակապճային, քթաքմային, մեծ քմային անզգայացում):
8. Ստորձնոտային նյարդի ճյուղերի հաղորդչական անզգայացում (մանդիբուլյար, տորոսալ, կզակային, թշային, լեզվային): Տեղային անզգայացման տեղային ընդհանուր բարդությունները:
9. Պրեմեդիկացիայի հիմնավորումը դիմաձևոտային վիրաբուժության մեջ: Պրեմեդիկացիայի նպատակով առավել հաճախ օգտագործվող դեղանյութեր:
10. Ընդհանուր անզգայացում: Առանձնահատկությունները դիմաձևոտային շրջանի վիրահատությունների ժամանակ:
11. Ներյովեպտանալգեզիան, աթառալգեզիան ամբուլատոր ստոմատոլոգիայում: Աթառակտիկներ (սեդատիվ միջոցներ), անալգետիկներ:
12. Տերմինալ վիճակներ: Սիրտ-թոքային և ցերեբրալ վերակենդանացման սկզբունքները:
13. Դիմա-ձևոտային շրջանի հիվանդություններով հիվանդների վիրաբուժական օգնության կազմակերպումը պոլիկլինիկայում և ստացիոնարում:
14. Ատամի հեռացման վիրահատության ցուցումները և հակացուցումները: Ատամի հեռացման համար նախատեսված գործիքները և մեթոդները: Ատամի բարդ հեռացման վիրահատություն: Ատամի ծկթման հիվանդություններ:
15. Ատամի հեռացման ժամանակ և հետո առաջացող տեղային ընդհանուր բարդությունները:
16. Սոմատիկ պաթոլոգիաներով հիվանդների մոտ ատամի հեռացման վիրահատության և անզգայացման յուրահատկությունները:
17. Ատամի հեռացման վիրահատության ժամանակ ատամի ասպիրացիայի, ստորին ծնոտի կտրվածքի և հոդախախտի կանխարգելումը:
18. Դեղորայքային անաֆիլակտիկ շոկ: Առաջին բժշկական օգնությունը:

19. Ապիկալ պերիոդոնտիտներ: Կլինիկա, ախտորոշում: Ապիկալ պերիոդոնտիտների վիրաբուժական բուժման եղանակները:
20. Պարոդոնտի հիվանդություններով հիվանդների հետազոտման եղանակները: Պարոդոնտի հիվանդությունների վիրաբուժական բուժման եղանակները:
21. Մուկոգլիսկալ խնդիրների շտկման եղանակները (ֆրենուլոտոմիա, վեստիբուլոպլաստիկա, ռեցեսիաների վերացման եղանակները):
22. Ծնոտների սուր և քրոնիկական պերիոստիտներ: Կլինիկան, ախտորոշումը Ծնոտների պերիոստիտների բուժումը:
23. Ծնոտների սուր ատամնաձին օստեոմիելիտ: Կլինիկա, ախտորոշումբուժումը:
24. Քրոնիկ ատամնաձին օստեոմիելիտ: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:
25. Սուր պերիոստիտների և սուր օստեոմիելիտների տարբերակիչ ախտորոշումը:
26. Դիմաձնոտային շրջանի սուր օդոնտոգեն լիմֆադենիտներ: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:
27. Դիմաձնոտային շրջանի քրոնիկական օդոնտոգեն լիմֆադենիտներ: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:
28. Ստորինձնոտի շրջանի հարձնոտային հյուսվածքների մակերեսային թարախակույտեր և ֆլեգմոնաներ: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:
29. Ստորինձնոտի շրջանի հարձնոտային հյուսվածքների խորանիստ թարախակույտեր և ֆլեգմոնաներ: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:
30. Վերինձնոտի շրջանի հարձնոտային հյուսվածքների մակերեսային թարախակույտեր և ֆլեգմոնաներ: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:
31. Վերինձնոտի շրջանի հարձնոտային հյուսվածքների խորանիստ թարախակույտեր և ֆլեգմոնաներ: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:
32. Բերանի հատակի թարախա-նեկրոտիկ ֆլեգմոնի, Ժենսուլ-Լուդվիգի անգինա: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:
33. Դենքիֆուրունկուլ և կարբունկուլ: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:
34. Դիմաձնոտային շրջանի թարախա-բորբոքային հիվանդությունների բարդությունները: Թարախա-բորբոքային հիվանդություններով հիվանդների բուժման սկզբունքները
35. Դիմա-ձնոտային շրջանի նոմա երեխաների և մեծահասակների մոտ: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:
36. ՁԻԱՀ-վարակ Ախտածնությունը, ախտաբանությունը, կլինիկական պատկերը, արտահայտվածությունները դիմաձնոտային շրջանում և բերանի խոռոչում:
37. Դիմաձնոտային շրջանի, բերանի խոռոչի և պարանոցի սպեցիֆիկ բորբոքային հիվանդություններ: Տարբերակիչ ախտորոշումը և բուժումը:
38. Սիրիդյան խոց, կարմիր քամի, նոմա, ակտինոմիկոզ: Տուլարեմիա: Ախտածնությունը, ախտաբանությունը, կլինիկական պատկերը, տարբերակիչ ախտորոշումը և բուժումը:
39. Վերին ձնոտային ծոցիսուր ատամնաձին սինուսիտներ: Քրոնիկական ատամնաձին սինուսիտներ: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:
40. Վերին ձնոտային ծոցի հատակի թափածակումներ և խուղակներ: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:
41. Թքագեղձերի սուր և քրոնիկական բորբոքային հիվանդություններ: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:

42. Սիալոզներ: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը: Թքաքարային հիվանդություն: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:
43. Դիմաձևտային շրջանի փափուկ հյուսվածքների վնասվածքներ: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:
44. Ատամների տեղախախտեր և կոտրվածքներ, ատամնաբնային ելունների կոտրվածքներ: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:
45. Ստորինձնտուխոչ հրազենային կոտրվածքներ, Կլինիկան, ախտորոշումը բուժումը:
46. Այտային աղեղի և այտոսկրի, քթոսկրերի կոտրվածքներ: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:
47. Դիմաձևտային շրջանի համակցված և կոմբինացված վնասվածքներ: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:
48. Դեմքի հրազենային վիրավորումների և վնասվածքների կլինիկական պատկերը:
49. Դեմքի հրազենային վիրավորումների և վնասվածքների վիրաբուժական մշակման և բուժման առանձնահատկությունները:
50. Դեմքի փափուկ հյուսվածքների հրազենային վնասվածքների կլինիկական պատկերը, բուժումը:
51. Դիմային ոսկրերի հրազենային վնասվածքների հաճախականությունը, կլինիկական պատկերը, առանձնահատկությունները: Օգնության կազմակերպումը տարահանման փուլերում:
52. Դեմքի և ծնոտների հետվնասվածքային բարդություններ: Կանխարգելումը և բուժումը:
53. Դիմային գանագի վնասվածքների վաղ և ուշ շրջանի տեղային բարդություններ:
54. Դիմային գանագի վնասվածքների ժամանակ առաջին բժշկական, որակավորված և նեղ մասնագիտացված բուժօգնության կազմակերպումը:
55. ՔՄԾ-հողի արթրիտներ (սպեցիֆիկ և ոչսպեցիֆիկ): Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը: ՔՄԾ-հողի ներքին խանգարումներ: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:
56. ՔՄԾ-հողի օսթեոարթրոզ, անկիլոզ, բնածին անոմալիաներ:
57. ՔՄԾ-հողի ոչ արտիկուլյար հիվանդություններ (բրուքսիզմ, ծամոդական մկանների կոնտրակտուրա, ցավային դիսֆունկցիա):
58. Եովորյակ նյարդի ներիտ ներալգիա: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը
59. Դիմային և այլ նյարդերի պարալիչ (լուծանք): Աուրիկուլոտեմպորալ համախտանիշ:
60. Դեմքի ցավային համախտանիշներով հիվանդների առաջին բժշկական և որակավորված բուժօգնության կազմակերպումը:
61. Բերանի խոռոչի նախաարթթեզային վիրաբուժություն:
62. Ծնոտների ատամնածին բուշտեր: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:
63. Ծնոտներին առամնածին բուշտեր: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:
64. Դիմա-ձևտային շրջանի փափուկ հյուսվածքների բարորակ նորագոյացություններ: Պապիլոմա, ֆիբրոմա, ֆիբրոմատոզ, լիպոմա, միոմա, անոթային ուռուցքներ: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:
65. Դեմքի ոսկրերի մեզենխիմալ բարորակ նորագոյացություններ (մեզենխիմոմա, օստեոմա, օստեոիդ-օստեոմա, խոնդրոմա, օստեոբլաստոկլաստոմա, միքսոմա, դեսմոպլաստիկ ֆիբրոմա, օսիֆիկացվող ֆիբրոմա, հեմանգիոմա, շվանոմա): Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:

66. Դեմքիոսկրերի էկտոդերմալ մեզենխիմալ բարորակ ուռուցքներ (օդոնտոմա, ցեմենտոմա, ամելոբլաստոմա, կալցիֆիկացնող օդոնտոգեն բուշտ, օդոնտոգեն ֆիբրոմա, ամելոբլաստիկ ֆիբրոմա, ադենոմատոիդ օդոնտոգեն ուռուցք): Կլինիկական ախտորոշումը և բուժումը:
67. Դիմային կմախքի ուռուցքանման և դիսպլատիկ ախտահարումներ (մոնոսալ ֆիբրոզ դիսպլազիա, պոլիոսալ ֆիբրոզ դիսպլազիա, Օլբրայթի համախտանիշ, խերովիզմ, եոզինոֆիլ գրանուլոմա, էկզոստոզային խոնդրոդիսպլազիա): Կլինիկա, ախտորոշում, բուժում:
68. Դիմածնոտային շրջանի անոթային ուռուցքներ: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:
69. Դեմքի և պարանոցի բնածին բուշտեր և խուղակներ: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:
70. Դեմքի մաշկի և բերանի խոռոչի լորձաթաղանթի նախաուռուցքային հիվանդություններ: Վիրահատական բուժման եղանակներ:
71. Թքագեղձերի բարորակ նորագոյացություններ: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:
72. Թքագեղձերի չարորակ նորագոյացություններ: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:
73. Դեմքի մաշկի և ստորինշրթունքի չարորակ նորագոյացություններ: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:
74. Բերանի խոռոչի լորձաթաղանթի և լեզվիչարորակ նորագոյացություններ: Կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:
75. Գլխի և պարանոցի չարորակ ուռուցքների համակցված, կոմբինացված և համալիր բուժման հիմունքները: Պարանոցի ավշային համակարգի վրա կատարվող վիրահատություններ:
76. Ատամնային ինպլանտացիա: Ցուցումներ և հակացուցումներ:
77. Ոսկրային տրանսպլանտատներ: Ատամնային ինպլանտացիայում կիրառվող սինթետիկ կալցիումի ֆոսֆատի կերամիկական նյութեր:
78. Ոսկրերի ուղղորդվող ռեգեներացիայի նպատակով կիրառվող թաղանթներ ինպլանտոլոգիայում:
79. Ժամանակակից ատամնային ինպլանտատների կառուցվածքային առանձնահատկությունները: Ատամնային ինպլանտացիայի նպատակով հիվանդների ռենտգենաքանակական և ֆունկցիոնալ հետազոտությունները:
80. Անատամության ժամանակ ծնոտների անատոմիական փոփոխությունները: Ոսկրի որակական դասակարգումը ինպլանտացիայի տեսանկյունից:
81. Ատամնային ինպլանտացիայի ժամանակ վիրահատությունների առանձնահատկությունները:
82. Ատամնային ինպլանտացիայի ժամանակ լրացուցիչ վիրահատություններ փափուկ հյուսվածքների և ծնոտների ոսկրերի վրա:
83. Ատամնային ինպլանտացիայի ժամանակ հնարավոր բարդությունները և նրանց կանխարգելումը:
84. Դիմածնոտային շրջանի վերականգնողական վիրահատությունների ծրագրավորում: Ցուցումներ և հակացուցումներ:
85. Դիմածնոտային շրջանի դեֆեկտների և ձևախախտումների պլաստիկ վերականգնում տեղային հյուսվածքներով: Դեֆեկտների և ձևախախտումների պլաստիկ վերականգնում ոտկի վրա լաթերով: Միկրովիրաբուժական վիրահատություններ:

86. Դիմաձևտտային շրջանի դեֆեկտների և ձևախախտումների պլաստիկ վերականգնում հյուսվածքների ազատ փոխպատվաստմամբ: Ալլոտրանսպլանտացիա:
87. Դեմքի միջին հատվածի զարգացման անոմալիաներ և ձևախախտումներ: Կլինիկա, ախտորոշում և վիրահատական բուժում:
88. Ստորին ծնոտի զարգացման անոմալիաներ և ձևախախտումներ: Կլինիկա, ախտորոշում և վիրահատական բուժում:
89. Դիմաձևտտային շրջանում, բնածին անոմալիաները էթիոպաթոգենեզը, վիճակագրական տվյալները, դիմաձևտտային շրջանի և պարանոցի արատների հիմնական տիպերը:
90. Շրթունքների և քիմքի բնածին արատների դասակարգումը: Խեյոպլաստիկա, գծային պլաստիկա, շրթունքային ադգեզիա, լաթային պլաստիկայի եղանակները. երկկոխմանի Խեյոպլաստիկա:
91. Ուրանոպլաստիկա (եղանակները), քնա-ընպանային անբավարարություն, վիրահատության եղանակները:
92. Կրանոֆացիալ դեֆորմացիաներ գանգադիմային դեֆորմացիաների վիրաբուժական բուժումը. հետվիրահատական շրջանի վարման առանձնահատկությունները:
93. Դեմքի և պարանոցի շրջանում պլաստիկ վիրահատությունների պլանավորման սկզբունքները: Փափուկ հյուսվածքների վրա վիրահատությունների առանձնահատկությունները:
94. Համակարգչային մոդելավորման եղանակները, դեմքի պլաստիկ վիրահատություններ պլանավորելիս:
95. Պլաստիկ վիրաբուժության հիմնական սկզբունքները: Դեմքի միջին զոնայի արատների և սպիականձն ախախտումների վերացումը:
96. Ճակատի և ակնակապճի շրջանի արատների վերացումը:
97. Դեմքի ստորին հատվածի արատների և ձևախախտումների վերացումը:
98. Ստորին ծնոտի ոսկրային պլաստիկա, աուտոտրանսպլանտատով, կոմբինացված ոսկրային պլաստիկա աուտո և ալլո տրանսպլանտատով: Քունքստործնոտային հողի ալլոպլաստիկա:
99. Ծնոտների անոմալիաների և դեֆորմացիաների վիրաբուժական բուժումը, դիմային կմախքի անոմալիաների դասակարգումը, կլինիկական պատկերը, ախտորոշումը: Ծնոտների անոմալիաների և դեֆորմացիաների վիրաբուժական բուժման և պլանավորման սկզբունքները:
100. Դիմային կմախքի հետվնասվացքային դեֆորմացիաների և դեֆեկտների վիրաբուժական բուժումը:

### **Գրականության ցանկ**

1. Бельченко В.А. Черепно-лицевая хирургия. Руководство для врачей 2006. 340 стр
2. Пейпл А.Д. Пластическая и реконструктивная хирургия лица. 2007г. Безруков М.В., Робустова Т.Г. Руководство по хирургической стоматологии и челюстно-лицевой хирургии 2 тома 2000г.
3. Պողոսյան Յու.Մ., Ենքոյան Հ.Դ. Քունքստործնոտային հողի հիվանդություններ/ Երևան, 2009. 158 էջ

4. J. Langton, Operative oral and maxillo-facial surgery. 2010.